

TLAČOVÁ SPRÁVA
27. august 2021

V septembri začína opäť premietiť Filmotéka Kina Lumière, ponúkne aj cyklus filmových týždenníkov

Po letných prázdninách a tento rok aj po prestávke vynútenej lockdownom začína od septembra v Kine Lumière opäť premietiť Filmotéka – študijná sála Slovenského filmového ústavu (SFÚ). Vracia sa s pôvodnými aj novými cyklami, ako prvý začne cyklus Očami filmových spravodajcov, ktorý kurátorsky pripravuje a lektorsky uvádza režisér, dramaturg a filmový teoretik Rudolf Urc s bohatou skúsenosťou z pôsobenia v Spravodajskom filme i v Štúdiu krátkych filmov v Bratislave. Prvá projekcia cyklu sa uskutoční v pondelok 6. septembra o 18.20 hod.

Cyklus Očami filmových spravodajcov predstavuje tematicky koncipované pásma zostavené z jednotlivých vydaní najvýznamnejšieho domáceho filmového periodika Týždeň vo filme, ktoré bolo kedysi súčasťou každej verejnej kinoprojekcie. Svoje pravidelné miesto má v programe Filmotéky už od roku 2016. V septembri cyklus neprináša pásmo, ale výnimočne ponúkne dokumentárny film *Od Tatier po Azovské more* (1942) v réžii Ivana Júliusa Kovačeviča, dokumentujúci boje po vypovedaní vojny v roku 1941, keď slovenská armáda do vojny proti Sovietskemu zväzu nastúpila po boku nacistického Wehrmachtu. Do historického kontextu film pred projekciou zasadí kurátor cyklu Rudolf Urc, ktorý projekciu nazval *Tiso v Kyjeve*.

„Od začatia operácie Barbarossa si Wehrmacht pripísal niekoľko rýchlych víťazstiev, no podstatnú časť Červenej armády sa nepodarilo zničiť. Až príchodom dvoch tankových skupín sa situácia zmenila a Nemci prešli do gigantickéj operácie, aby obklúčili sovietske vojská okolo Kyjeva,“ približuje historickú situáciu Rudolf Urc. *„Po boku Nemcov vtedy bojovalo aj 90 533 mužov zo Slovenska. O tomto víťaznom ťažení sa zachovalo niekoľko snímok v týždenníku Nástup, aj filmový dokument, ktorý jeho autori nazvali prvým slovenským celovečerným filmom a zasvätili ho ´statočnému boju slovenského vojaka´, ktorý tak zabezpečil svojmu národu ´čestné miesto v rade európskych národov pri obrane európskej civilizácie´,“* vysvetľuje Rudolf Urc pozadie vzniku a interpretáciu filmu *Od Tatier po Azovské more* s množstvom záberov z bojov a rozbitého Kyjeva. Dopĺňa, že *„dobový komentár hovorí o heroizme a nesmrteľných obetiach a o tom, ako sa tak ´malý národ vyšvihol medzi najväčšie´.“*

Vo filme divácividia aj historické zábery Jozefa Tisa. *„V epizóde venovanej pobytu prezidenta Tisa medzi jeho vojakmi a prehliadke mesta sa prezidentský sprievod, v ktorom je generál Čatloš a Tido Gašpar, venoval aj návšteve najväčšej a najslávnejšej cirkevnej pamiatky Ukrajiny – kláštora Lavry Pečorskej,“* približuje Urc. *„Kamera zaznamenáva nádvorie, stavby i detaily fresiek. Svetelné podmienky sú v novembri už nevhodné a kameraman Havránek sa ani nepokúša nakrúcať v interiéri, nainštaluje kameru pred dverami chrámu. Skupina vychádza, živo diskutujú. Po niekoľkých minútach došlo k výbuchu. Nasleduje grafický náznak explózie... Na projekcii sa pokúsime zrekonštruovať, za akých okolností k tejto udalosti došlo, a priblížiť historické súvislosti,“* dodáva.

Film *Od Tatier po Azovské more* pochádza zo zbierok Národného filmového archívu SFÚ a bude sa premietiť z 35 mm filmovej kópie, ktorá obsahuje pasáže so zníženou kvalitou obrazovej a zvukovej zložky. Ide o unikátne archívne materiály a zároveň cenné dobové svedectvo. Cyklus Očami filmových spravodajcov je v programe Filmotéky Kina Lumière zaradený vždy prvý pondelok v mesiaci.

V septembri začína opäť premietiť Filmotéka Kina Lumière, ponúkne aj cyklus filmových týždenníkov

Pre záujemcov o krátke filmy z archívnych zbierok SFÚ Filmotéka ponúka aj pravidelný cyklus Rezy krátkym filmom, ktorý od septembra pripravuje filmová historička a kurátorka Petra Hanáková. Cyklus nadväzuje na pôvodné pásmo Kraťasy z archívu, ktorý od roku 2014 pripravovala filmová historička Eva Filová. Jeho zámer spoznávať prostredníctvom výberových sond bohaté dedičstvo našej krátkometrážnej tvorby pred rokom 1989 a zároveň otvárať témy, ktoré rezonujú s dneškom, zostáva nezmenený. Septembrové stretnutie je venované hereckej dvojici Lasica – Satinský. *„V našom výbere si predstavíme filmy, v ktorých Lasica a Satinský účinkujú mimo obraz – ako komentátori: zväčša ich nie je vidieť (zrejme preto, lebo sú ‘oficiálne’ zakázaní), no o to intenzívnejšie ich je počuť! Ich slovné ‘prekážanie’ mimo obraz dáva filmom osobitý autorský ‘ríz’,“* predstavuje pásmo šiestich snímok Hanáková. Cyklus sa bude premietiť vždy druhý pondelok v mesiaci.

Novinkou Filmotéky je Zdravotná prehliadka, pravidelný cyklus o zdraví, medicíne a lekároch v krátkej dokumentárnej i dlhometrážnej hranej slovenskej i zahraničnej tvorbe. *„Posledné dva piatky v mesiaci sa bude kinosála meniť na pomyselnú ambulanciu, v tretí piatok premietneme krátke slovenské dokumentárne filmy so zdravotníckou tematikou a vo štvrtý piatok v mesiaci témou prislúchajúci hraný film. Slovenská spoločnosť i celý svet dnes rieši očkovanie proti ochoreniu COVID-19, a tak aj témou prvej dávky v septembri bude očkovanie,“* uzatvára kurátorka cyklu Nina Nováková. Všetky tri cykly budú v programe Filmotéky figurovať počas celej aktuálnej sezóny od septembra 2021 do júna 2022.

Viac informácií o Filmotéke a jej program nájdete na oficiálnej stránke Kina Lumière v sekcii [Filmotéka](#).

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk